

Čtvrtek, 14. února 2019

P8_TA(2019)0127

Právo na pokojný protest a přiměřené použití síly**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. února 2019 o právu na pokojný protest a přiměřeném použití síly (2019/2569(RSP))**

(2020/C 449/18)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvy EU, a zejména na články 2, 3, 4, 6 a 7 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“),
 - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),
 - s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech (dále jen „EÚLP“) a příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2019 o stavu základních práv v Evropské unii v roce 2017 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že EU je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin; vzhledem k tomu, že tyto hodnoty jsou společné členským státům v rámci společnosti vyznačující se převážně pluralismem, nepřipustností diskriminace, tolerance, spravedlností, solidaritou a rovností žen a mužů;
- B. vzhledem k tomu, že právní stát je hlavní oporou demokracie a jedním ze základních principů EU, přičemž funguje na základě předpokladu vzájemné důvěry v to, že členské státy dodržují zásady demokracie, právního státu a základních práv zakotvených v Listině a v EÚLP;
- C. vzhledem k tomu, že EU se zavázala dodržovat svobodu projevu a informací, jakož i svobodu shromažďování a sdružování;
- D. vzhledem k tomu, že článek 11 EÚLP a článek 12 Listiny stanoví, že každý má právo na svobodu pokojného shromažďování a na svobodu sdružovat se s jinými, včetně práva zakládat na obranu svých zájmů odbory nebo vstupovat do nich;
- E. vzhledem k tomu, že článek 11 EÚLP stanoví, že „na výkon těchto práv nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, která stanoví zákon a jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných“;
- F. vzhledem k tomu, že článek 11 EÚLP také stanoví, že svoboda shromažďování „nebrání uvalení zákonných omezení na výkon těchto práv příslušníky ozbrojených sil, policie a státní správy“;
- G. vzhledem k tomu, že článek 12 Listiny rovněž uvádí, že „politické strany na úrovni Unie přispívají k vyjadřování politické vůle občanů Unie“;
- H. vzhledem k tomu, že svobodu sdružování je třeba chránit; vzhledem k tomu, že aktivní občanská společnost a pluralita sdělovacích prostředků hrají zásadní úlohu při prosazování otevřené a pluralistické společnosti, účasti veřejnosti na demokratických procesech a zvyšování odpovědnosti vlád;

⁽¹⁾ Přijaté texty, P8_TA(2019)0032.

Čtvrtek, 14. února 2019

- I. vzhledem k tomu, že svoboda shromažďování jde ruku v ruce se svobodou projevu, kterou zajišťuje článek 11 Listiny a článek 10 EÚLP, kde se uvádí, že každý má právo na svobodu projevu, což zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky, aniž by docházelo k zásahům veřejných orgánů, a bez ohledu na hranice;
- J. vzhledem k tomu, že výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti a odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci, jak je stanoveno v článku 10 EÚLP;
- K. vzhledem k tomu, že článek 52 Listiny stanoví, že „každé omezení výkonu práv a svobod uznaných touto Listinou musí být stanoveno zákonem a respektovat podstatu těchto práv a svobod“;
- L. vzhledem k tomu, že v souladu s čl. 4 odst. 2 Smlouvy o EU respektuje EU „základní funkce státu [u všech členských států], zejména ty, které souvisejí se zajištěním územní celistvosti, udržením veřejného pořádku a ochranou národní bezpečnosti“; vzhledem k tomu, že „zejména národní bezpečnost zůstává výhradní odpovědností každého členského státu“;
- M. vzhledem k tomu, že podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie musí být všechna omezení základních práv a občanských svobod přijímána v souladu se zásadami zákonnosti, nezbytnosti a proporcionality;
- N. vzhledem k tomu, že v několika členských státech jsou donucovací orgány kritizovány za maření výkonu práva na protest a používání nepřiměřené síly;
 1. vyzývá členské státy, aby respektovaly právo na svobodu pokojného shromažďování a sdružování i právo na svobodu projevu;
 2. zdůrazňuje, že veřejná rozprava má zásadní význam pro fungování demokratických společností;
 3. odsuzuje přijetí restriktivních zákonů týkajících se svobody shromažďování v několika členských státech v posledních letech;
 4. odsuzuje násilné a nepřiměřené zásahy státních orgánů během protestů a pokojných demonstrací; nabádá příslušné orgány, aby zajistily transparentní, nestranné, nezávislé a efektivní prošetření v případech podezření či obvinění z použití nepřiměřené síly; připomíná, že donucovací orgány se musí vždy zodpovídat z plnění svých povinností a dodržování příslušných právních a operačních rámců;
 5. vyzývá členské státy k zajištění toho, aby donucovací orgány používaly sílu vždy zákonným, přiměřeným a nezbytným způsobem a jako krajní možnost a aby neohrožovaly lidské životy a fyzickou integritu; konstatuje, že nevybíravé použití síly vůči davu odporuje zásadě jejího přiměřeného nasazení;
 6. bere na vědomí, že novináři a fotoreportéři mají důležitou úlohu při informování o použití nepřiměřeného násilí, a odsuzuje případy, kdy se záměrně stali terčem represivních opatření;
 7. je přesvědčen o tom, že v diskusi nebo v politice nemůže být násilí vůči poklidným demonstrantům nikdy řešením;
 8. uznává, že policie, v jejichž řadách došlo rovněž k mnoha zraněním, operuje v obtížných podmínkách, zejména z důvodu nepřátelských projevů některých demonstrantů, ale i kvůli nadměrné pracovní zátěži; odsuzuje všechny projevy násilí namířeného proti jednotlivcům nebo majetku ze strany násilných, bojovně naladěných demonstrantů, kteří přicházejí pouze kvůli násilí, a poškozují tak legitimnost pokojných protestů;
 9. vybízí příslušníky donucovacích orgánů členských států k aktivní účasti na školení, které poskytuje agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL) ve věci „veřejného pořádku – policie při významných událostech“; vyzývá členské státy, aby si v této oblasti vyměňovaly osvědčené postupy;

Čtvrtek, 14. února 2019

10. zdůrazňuje, že je důležité zaručit bezpečnost příslušníků donucovacích orgánů, příslušníků policie a vojáků nasazených při bezpečnostních akcích během veřejných demonstrací;
 11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Radě Evropy, Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a Organizaci spojených národů.
-